

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Főiskola.

Kiadóhivatal: Vár-utca 4. sz.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:

SZARKA LAJOS.

Főmunkatárs:

MILOTAY ISTVÁN.

Kiadóhivatali főnök:

NAGY MIHÁLY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 „

Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-
köröknek:

Egész évre 3 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

Az ifjúság hivatása.

A nemzeti társadalomnak oly jelentékeny alkotó része a főiskolai ifjúság, melynek súlyát nem tagadhatja s nem is tagadja egyetlen művelt ember sem. Komoly munkálkodását, nemes céljait, törekvéseit figyelemmel kíséri az egész ország, féltő gonddal és szeretettel tekint reá az egész nemzet, mert benne látja azt a tényezőt, melytől a haza jövője és boldogsága függ.

Erre a hivatásra, ennek tökéletes betöltésére kell készülni az ifjúságnak teljes erővel, egész odaadással; sokat, nagyon sokat kell tanulnia, hogy egykor a nagy nemzeti munkában megállja helyét. A komoly munka és tudomány iránti lelkesedés az, a minek be kell töltenie az ifjúság lelkét.

»Közleg az idő, midőn az uralmat a munka és a tudomány nyeri el.«

Sajnos, a főiskolai ifjúság körében olyan jelenségek merülnek föl, melyek ezt nagyon kétségessé teszik. Nem régen hangzott el épen főiskolánkban a súlyos vád, a keserű panasz illetékes férfi ajkáról, (igazgatói jelentés 1900/901) hogy az ifjúságban hiányzik a tudomány iránti igazszeretet, tiszta lelkesedés.

Súlyos vád, de igaz. Csak gondolkozzunk az események fölött és be kell látnunk valóságát. Tekintsünk a múltba, — mit látunk? Azt, hogy az ifjúság ott, a hol veszekedésekre, heccre van kilátás, tömegesen jelenik meg, míg az oly összejövetelek, melyeknek az ifjúság valódi érdekeinek előmozdítása volna célja, a részvétlenség miatt lehetetlenekké válnak.

Csak nézzük meg Debreczenben a »Joghallgatók Tudományos Önképző Körének« gyűléseit, pályázatait, tudományos vitáit. Majdnem mind meddők maradnak s ha akadnak is vállalkozók, kik nemes lelkesedéssel, tudományos készültséggel igyekeznek fejtegetni jogi vagy államtudományi kérdé-

seket: a négy falnak beszélnek, nincs aki őket meghallgassa s velük eszmét cseréljen. Csoda-e, ha ilyen körülmények között ezeknek is elmegy kedve a munkától, látván az óriási részvétlenséget, a megmagyarázhatatlan nemtörődömséget! Hiányzik bennünk a pályánk, hivatásunk iránti odaadó szeretet s ez az oka az életben nap-nap után tapasztalható szomorú állapotoknak. — Így állunk a szellemi, a tudományos önképzés ügyével.

Nem jobbak, sőt talán rosszabbak a viszonyok a testi önképzés, az ifjúság sport terén. Beszélni beszélünk e mellett is eleget, de tenni vajmi keveset teszünk. Az országos diák-gyűlésen kimondották az ifjúsági sport-egyesületek alakításának szükségét. De hogy hány főiskola valósította meg tényleg e határozatot, arról semmi hír sem érkezik.

És így vagyunk minden kérdéssel. A legszebb, a legnemesebb, az ifjúságot igazán érdeklő célokat fölládozzuk olyan törekvéseknek, melyek megoldása nem tartozik föladataink közé és a melyek egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy a társadalom elismerését, méltánylását számunkra megszerezzék.

Ott volt pár évvel ezelőtt az országos diák-szövetség létesítése. A pártpolitikai küzdelmekbe való beleavatkozás miatt nem jöhetett létre, sőt annyira bevágták az útját, hogy a közel jövőben megvalósítása nem is remélhető. Pedig ennek előnye, a mostani viszonyok között, megmérhetetlen volna.

Négy diákkongresszus példája mutatja, hogy szinte életkérdéseinket, az ifjúsági élet legégetőbb kívánalmait feláldoztuk a nagyhangú, első pillanatra tetszetős, de működésünk körét túlhaladó kérdésekért. Minden gyűlésünk azért volt oly eredménytelen, mert tárgyaltunk mindenről, politikáról, nemzetiségi kérdésekről, harmadik egyetemről, melyeket ránk nem bízott senki és tulajdonképeni feladatainkról elfeledkeztünk. Ha pedig valamit mégis elhatároztunk, mire a kivitelre került a sor, lelkesedésünk lelohadt s a közönyösséggel megöltük a legszebb eszmét is.

Itt van példának legközelebb a diák-sajtó, a leghatalmasabb eszköz egymás megértésére, a pályatársi bizalom és együvé tartozás érzésének megszilárdítására, melynek hasznát itt bővebben fejtegetni nem szükséges: kellő támogatás hiányában, pártoskodás, féltékenykedés miatt nem jöhet létre.

Magyar Ifjúság! Tegyük félre minden hiúságot, személyes érdeket, kömyelmű pártoskodást, küzdjünk valódi közös céljainkért, egyesítsük erőnket azok megvalósítására s mindenek felett műveljük, készítsük magunkat jövőnk hivatásunk szolgálatára!

Egyesült erőre van szükség s az egységben rejülő hatalmas erő segítségével valósítsuk meg feladatainkat! Ne pazaroljuk erőnket távolabbi célokra, hanem szervezzük első sorban a saját életünket!

Életünk szervessé tétele után pedig — de természetesen az előtt is — együttes, tervszerű munkával szerezzük meg azokat, melyeket az iskola meg nem adhat, melyek az önképzés feladatai! Testünk és szellemünk képzése legyen főcélunk, nem pedig a hiu tündöklés, az üres szájaskodás!

Dolgozzunk! munkálkodjunk! mert nincs nagyobb áldás az emberi nemre nézve, mint a paradicsom amaz átka: »arcod verejtékével egyed a te kenyeredet!« A munkásság nélkülözhetetlen. Ezt a természet rendje szükségessé, a megszokás pedig gyönyörre teszi!

Barabás Andor.

A templom.

*Hogy a templomot építették,
Alacsonyok voltak a házak.
A torony maga volt a főnség,
S a sok kis ház csupa alázat.
A harangszava messze hangzott
Nádtetők felett szét a légben.
A sok hívő imára buzdukt . . .
— Ez régen volt már, vajmi régen.*

*A házak egyszer nőni kezdtek,
Magas falak szöktek az égre.
És egyre kisebb lett a templom
A büszke palotákhoz mérve.
A száz ablakos nagy házakban
Nem a régik az emberek sem:
S a harangszóra imádkozni
Nem jut eszébe senkinek sem.*

Milotay István.

Az asszonyi ész.

Cserépváraljai Csurka Bódog, a ki a féltékeny férj mellett számtanácsos úr is vala, mikor egy estve haza jött hivatalából, nem találta otthon feleségét. Izgatottan hányt-vetett össze minden mozgathatót, kutatott-kajtatott fel minden zugot, végre is belevetette magát egy karosszékebe s elővéve az az napi ujságot, azzal akarta elűzni kinzó gondolatait:

Már-már le is csilapodott hánykódó lelke anynyira amennyire, midőn egyszer csak szemébe ötlük, hogy az ujság hátlapjából egy négyszögű darab ki van vágva és pedig épen az apró hirdetések levelezési rovatából.

Mi természetesebb, minthogy féltékeny lelke azonnal összefüggést keresett neje otthon nem léte s az apró hirdetés eltűnése között!

Becsengette a szobalányt.

— Hol van a nagyságos asszony?

— Elment hazulról.

— Mi tájon ment el?

— Ugy négy órakor.

— És hova?

— Nem szolt semmit. Nem tudom.

— No majd fogom én tudni! Elmehet!

Magára kapta felöltőjét s rohant a legközelebbi kávéházba, hogy megtudja a kivágott apró hirdetés tartalmát. A bámészködő vendégeket kutyába sem véve, egyenesen a kasszának rontott, a hol garmadában heverték az újságok. Szakgatta, dobálta őket úgy, mint a vihar sem a faleveleket s közbe olyanokat lélekzett, hogy akár forgószelet támaszthatott volna vele. Nagysokára aztán diadalittasan ragadta ki az »Ellenőr« című lapot s a saját lapjából eltűnt sorok helyén abból a következőket olvasta ki:

»Drága kicsikém! Holnap ismét ott leszek a szokott helyen és időben. Okvetlenül elvár s millió csókot küld
s írig hű Kutyusod.

A hajnali ég a Hortobágyon nem játszik anynyiféle szint, mint a Csurka uram arcza játszott e sorok olvasása alatt. Kétszer-háromszor elolvasta, majd nézte komoran, megüvegesedett szemekkel, mint a hogy a villámsújtott fa bámul a vele együtt összetiport világra, végre elhagyta a kávéházat s a történetek felett tépelődve, támolgó lépésekkel haladt lakása felé. Higgadtságot akart erőszakolni magára, de a könyv előtört szeméből s minél köze-

lebb ért oda, annál jobban erőt vett rajta a harag izgatottsága.

Komorán, csüggedt fővel lépett szobájába. Az asszony még nem volt otthon. Becsengette a szobalányt ismét.

— Még sincs itthon az asszony?

— Miféle asszony?

— Melyik lenne?... A feleségem! — rivalt a megrémült lányra.

— Itthon van. Kevéssel előbb jött haza, mint a tekintetes úr.

Alig távozott el a szobalány, ígéző csipkepöngyolában lépett be a másik szobából a felesége. Hízelegve közelgett hozzá s megsimogatván kopasz fejét, nyájasan kérde:

— Miért vagy olyan komor?

Csurka Bódog hirtelen azt sem tudta, mit válaszoljon erre a — szerinte — hallatlan szemtelenségre. Hevesen lökte el magától.

— Takarodj a szemem elől, kígyó!

Az asszony nem tudta mire vélni a dolgot.

— Mi bánt? Talán valami bajod van? — kérde részvétellel.

— Még te kérded, te... te... te, tudom is én micsoda!... Hol járt ma délután ő nagysága, — ha szabad kérdenem?

— Sétáltam egy kicsit. Fájt a fejem.

— A feje fájt? A feje... Sajnálom, igazán sajnálom. És legalább elvitte kutyuskád az orvosságot a szokott helyre?

— Micsoda kutyuskáról beszélsz?

— Igazán jól adja. Nagy színésznő vezett el benne — mondhatom. Hanem tudja, hála a bölcs emberi észnek, mely úgy állapította meg, hogy az ujságot több példányban nyomják egynél, tudok mindent. Nagy képüsködéssel el nem ámít. Jobb, ha még ma haza megy szüleihöz.

— De az Istenért, Bódog, mit jelent e támadás, e sértegetés? — rimánkodék az asszony könnyörögve.

— Még mindig tettetsz, te asszony bőrbé bujtatott ördög! Hát ki adott légyottot?

— Légyottot!?... Szent Isten!...

— Ugy, ugy! Csak add a tudatlant. Lángoló arczod eléggé bizonyítja szavam igazságát.

— Nem értelek! Nem értelek! — zokogott az asszony.

Csurka Bódog kirántotta zsebéből a kérdéses hírlapot.

— Hát érts meg! ... Ki vágta ki ezt a hirde-

tést innen, melyben nem is először találkat kér téled egy mopszli, vagy tudom is én — miféle kutya? Talán nem is tudsz róla? Mi?...

Csurka Bódogné meg se nézve az ujságot, édesen kacagott fel.

— Mit beszél? Maga számár. Meglepetést akarok számára szerezni, s ehelni, maga hála fejében még a legaljasabban gyanúsít.

— Valóban szép meglepetés: hála méltó; köszönöm is nagyon. De azt hiszem, jobb volna, ha nem kacagná el a vacsoráját. Ha igyekszik, még vacsoránál találhatja kedves szüleit.

Az asszony komolyan mérte végig urát tekintetével. Sok volt benne a megvetésből.

— Ha úgy kívánja megyek. De előbb tisztázuk a dolgot. Rágalma alaptalan. Névnapja alkalmából egy cigaretta tárcával akartam meglepni, azért vágta ki azt a kis hirdetést. Nincs abban semmi légyottról szó, hanem szórói-szóra ez van benne:

Nagy Péter divatkereskedő ajánlja a n. é. közönség figyelmébe raktáron levő gyönyörű szivar és cigaretta tárcáit, nikkell, ezüst vagy arany díszítéssel.

— Mi a? Mi a?... Mutasd csak!... És csakugyan... Ezt az oldalát nem is néztem a hirdetésnek, — szolt szelíden Csurka Bódog olvadozó tekintetét vetve feleségére.

— Hát a másikon mi van, hogy annyira fel-dühödött ellenem?

Csurka Bódog sok bájjal olvasta fel a másik hirdetést s mikor a végéhez ért, hozzá tette:

— Hanem most már megbocsátok.

— Óh milyen kegyes, — mondá az asszony sértődötten. Köszönöm; de ha el tudta himni azokat rólam, akkor több szavunk nincs egymáshoz. Isten önnel — Uram!...

— Ne... ne... — rimánkodék Csurka Sámuel. Bocsáss meg. Elismerem, hogy igazságtalan voltam veled szemben, de az égre kérlek, ne hagyj itt!...

Csurka Bódogné hosszasan nézett a számtanácsos megtört alakjára:

— Most az egyszer nem bánom, — hát megbocsátok. De e legyen az utolsó. Ha még egyszer féltékenykedni mer, itt hagyom örökre. No, most csókoljon meg.

És azzal a csókkal szent lett a béke.

Az »Ellenőr«-ben pedig jöttek tovább is a Nagy Péter divatkereskedő hirdetése és a sirig hű kutyus találkára hívói. Az asszony is el-eltűnt hazulról dél-

utánonként. Megkivánta egészsége a napi sétát. A városban rossz hírek is kezdtek keringeni.

Hanem abból Csurka Bódog már nem hallott, nem látott semmit.

Csernátóy Kálmán.

Farsangi éjszaka.

*Ti szép ruhát imádó, szép testű állatok!
Férfit vakitva csillog fedetlen vállatok.
Hattyúszin kebleteknek ingerlő halma reng,
Körültetek megejtő csábok varázsa leng.*

*Szemetek sűgarából villám repül felém,
Hiába! szárnyaszegve lehull az út felém.
Csengő kacaj utánam hódítva, csalva száll,
Lihegve sűg gyönyörrel, sok apró, csalfa száj.*

*Szerelmes éjszakáról regéltek pajkoson . . .
Ámor nyilat fesztive közöttünk átosen.
Pendül arany idegje, vesszője zűgva száll,
De helyettem, nagy Isten! más boldogot talál.*

*Kemény szivem bástyáján megtörnek a cselek,
Bár teste bálványával száz asszony incseleg.
Sarkat verő sötét haj! márvány test, hó karok!
Mennyországból pokolra lehullott angyalok!*

*Óh ragyogást imádó, szép testű állatok,
Míg kebletekre hullnék — egy küssé várjatok!
Addig csak hadd kacagjam bolondok táborát,
Kik térdencsűszva nyalják csepp lábatok porát!*

*De hogyha gyöngé szivem kitarja ajtaját,
Ha lelkem teplomat majd bűvötök hatja át,
Ha múltam megtagadva rajongók esztelen
S bukott angyal sereg űz csűf játékot velem:*

*Óh, akkor űssetek tort bolond fejem felett!
Labdázatok szivemmel, mely bábok rabja lett.
Hajam fűrtjét kitűpve: gázoljatok reá!
Kopasz fejem csűfolva lökjétek a pokolba —
S tapossatok reá!*

Oláh Gábor.

Protestáns estélyekről.

Ha jól emlékszem, tavaly történt a hirhedt »Nemzeti Ideal« jegyében, hogy mozgalom indult meg a debreceni ifjúság körében a protestáns öntudatnak erősítése céljából. Nagy lelkesedéssel hoztuk meg a határozatot a fentemlített cél munkálására hivatott Protestáns Ifjúsági Egyesület megalakítására. A mozgalom, mint az a hirtelem fellángoló kezdé nényezése kkel történni szokott, a mily hirtelen és biztatóan indult, ép oly gyorsan el

is aludt azzal a bizottsággal együtt, melyet az előinunkálatok elkészítésével az ifjúsági nagygyűlés megbízott volt. Már-már végképen lemondottunk a reménységről, hogy az olyannyira életrevaló és felette szükséges célokat szolgáló mozgalomnak valami eredménye is lesz és íme most a jelenségek alaposan reánk cáfoltak.

A Hittanszaki Önképző Társulat újra kezébe vette az elejtett szálakat és eddig nem tapasztalt buzgósággal, feladatához illően kevés hűhóval, de annál nagyobb bizottsággal indította meg a tavaly sikertelenül elsekélyesedett mozgalmat. Az a két Protestáns Estély, melyet eddig rendezett, biztató előjel. A Társulat ügybuzgó vezetőségén áll, hogy ez előjelekben ne csalatkozzunk, s hogy az újra életjelt adott, a nagyon is idején való törekvések minél szélesebb hullámokat vessenek s mindkét akadémia ifjúságát a közös cél munkálására hevítsék.

Szükség van erre a vállvetett, közös erővel való munkásságra egyrészt azért, mert mindnyájan hiányát érezzük annak, amit a Hittanszaki Önképző Társulat maga elé tűzött, a kálvinista öntudat erősítésének, másrészt pedig egyesített erővel általánosabbá tehetjük a dicséretre méltó kezdeményezést. — Mindezideig vártuk, hogy a mozgalom felújítói és vezetői, megteszik a szükséges lépéseket az említett irányban. Hogy ez idáig nem történt, azt hisszük, arra egy kis felesleges óvatosság, nem akarjuk mondani, hogy féltékenység játszott talán közre. Ami tulajdonképen némileg indokolt is, de viszont úgy gondoljuk, hogy az ilyen nemes indokok által létrehozott dolgokban félre kell tennünk a kicsinyes szempontokat, mert hiszen az kétségtelen, hogy a kezdés érdemeiből semmit sem vonna le, a mozgalom kiszélesítése által az ifjúsági élet más tényezőit is sorompóba hívni. Értem ez alatt a testvér jogakadémián fennálló többi egyesületeket, egy szóval jelölve az egész debreceni ifjúságot.

Azt hisszük különben, hogy ez az óhajtás nem elszigetelten és kizárólag a mienk, de visszhangra talál a Hittanszaki Önképző Társulat vezetőségénél is. Már is biztosítékokat látunk erre nézve s reméljük, hogy az arra illetékesek feladatuknak, megkezdett munkájuk nemes voltának s mindnyájunkat érdeklő fontosságának tudatában biztos lépésekkel haladnak tovább azon az úton, mely a jó magunk által eddig meglehetősen mellőzött erkölcsi és vallási tökéletesedésünk eléréséhez vezet.

yi.

Bohémeek.

Ti meleg szívű csöndes álmodók,
 Dalos lakói nagy Bohémiának,
 A ti világtok, bár színes világ,
 Alakjai csak légbefestett árnyak . . .
 Tudom az élet sokszor megtaszít,
 És ébredéstek fáj, gyötör nagyon, —
 De hisz ti sírva nevető fiúk.
 Vigasztalódtok, egy-egy bús dalon.
 A röpke dal útát talál azokhoz:
 Kiknek szívében tanyát vert a baj —
 S amig ti sírtok, tapsol a tömeg,
 Ha mélyről jött, magasra száll a jaj! . . .
 Sok köztetek, szegéy koldus poéta,
 Ki mond mesét, pazar, nyári fényről —
 És mikor múlik, elfogyott a ma,
 Még mit se tud a holnapi kenyérről. . . .
 A hivatástok sokszor oly nehéz:
 Széppé hazudni ezt az életet, —
 De mit hazudtok, hinni jól esik,
 S a hit begyógyít sok fájó sebet . . .
 A ti vetéstek egy csomó virág,
 A lelketekből egy-egy kis darab, —
 A mit arattok, sokszor csak tövis,
 Sebzése mély, a szívetekbe hat . . .
 . . . Ti meleg szívű csöndet álmodók,
 A ti világtok csak álomvilág,
 De az tiétek, el nem hágy soha,
 Bevárja az örök nagy éjszakát! . . .

Horváth Tibor.

Eszti.

Hát bizony a neved nem valami szép, a mint-hogy szád sem mondható annak, sőt fitos orrod sem illeti meg e név. De a szemed! . . . Jóformán arról sem tudom ugyan, hogy milyen is: fekete, kék, vagy sűrke-é, csak azt tudom, hogy szép. hogy gyönyörűsége s hogy minél jobban elmerülök nézésében, annál jobban érzem égető és csábító erejét.

Valami hangversenyen láttalak először. Te páholyotokban ültél, én egy sarokban húzódtam meg s irigykedve néztem, amint látcsöved egy-egy boldog halandóra tévedt. Egyszer aztán rám vetetted — szabad tekinteted. Hogy dobogott a szívem! Merőn szegeztem rád szememet és amint sugaraik keresztették egymást, amint tekintetünk találkozott, oly boldog voltam abban a félreeső szegelyben.

Az ünnepély műsora unalmas volt. A dalárda énekelt, valaki szavalt, a másik felolvasott. Közbe zúgó éljenek töltötték be a termet. Aztán ismét mélységes csend lett. . . . Te csak mosolyogtál.

Majd megint énekszám következett zenekísérettel. A hegedűk sirtak, az ének hangjai lágyan szállottak, majd hatalmas erővel ömlöttek. A közönség visszafojtott lélekzettel hallgatta. Egyszerre az érzés hatalmába ejtette őket is. Felállottak és énekeltek A te szemed akkor is csak nevetett.

De hát kinek szólt szemednek ésbontó mosolya? Vagy csak önkéntelen villogása az szemed tükörének? . . .

A hangversenyt tánc követte. Sugár termeted lágyan hajlott táncosod mozdulatai után; ritmikus ingásában lelkednek minden költészete és méltósága ott hullámozott. Valami édes dolgokat beszélhetett ott táncosod, mert a szemed oly édesen kacagott.

A lassuját tüzes csárdás követte. Már akkor hárman-négyen várakoztak rád. És mig vitakoztak az elsőség kérdése felett, mosolyod oly szánón repült feléjük.

Én félrehúzódva kísértelek tekintetemmel. Izgagtott voltam a legnagyobb mértékben. Egyszer aztán a zene megejtette az eszemet, a szívemet s gépiesen fordultam oda egyik rendezőhöz.

— Uram!

— ?

— Legyen szives . . . Bónis Emil vagyok . . . Sziveskedjék engem bemutatni annak a . . .

Azt akartam mondani, mutasson be annak a nevető szemű kis lánynak, hanem aztán nagyon elszégyeltem magam gyerekségem miatt. Mire zavaromból magamhoz jöttem, már akkor egy barátom állt mellettem.

— Soh'se halunk meg!

Olyan különösen néztem rá.

— Mi lelt már megint? — kérdé tőlem megütközve.

— Semmi.

— Akkor csak álmodozz! — mondá s ott akart hagyni. Utánna kaptam.

— Kérlek csak!

— Semmi! — szólt vissza olyan hangejtéssel, melyből kiértett, hogy a lelkembe lát.

— Hadd a gúnyolódást... Mutass be annak a mosolygó kis lánynak.

Végig nézett rajtam.

— Gyere no, te szerelmes gyerek.

— Kérlek! — pattantam fel.

— Parancsolsz? . . .

— Eh! . . . Semmi! . . .

A következőt már veled táncoltam. Tánc közben kértem tőled a második négyest. Egy kitérő

mosoly volt a felelet, a miből megértettem, hogy már — foglalkozva vagy.

— Akkor legyünk szembe-párok.

— Kivel táncolja?

— Már mindegy.

— Nem úgy a! Egyik barátnőmmel már meg-
egyeztünk a felett. Kérje fel őt.

Az is elígerte már.

— Tudja mit? Csináljunk egy kis ostobaságot. Táncoljuk a négyest együtt. Azzal előbbi barátom karját karomba fűzte. Beleegyeztem. Így legalább láthattam az egész négyes alatt.

A hölgydobásnál mellém kerültél. Kértem tőled a következőt. Az is le volt foglalva.

Nem birtam tovább magammal. Éreztem, hogy szörnyű ügyetlen és levert vagyok, hogy jobb nekem haza menni, mint nézni azt a ragyogó két szemet, melynek mosolya nem az enyém, de amely úgy vont.

Odaszóltam a fiuknak.

— Gyerünk haza!

— Még nem! Még nem! Maradj te is egy kicsit.

— Nem lehet.

— Miért?

— Nézzétek azt a mosolygós lányt...

— Hát mi bajod neked azzal?

— Semmi... Azaz hogy szerelmes vagyok bele, de hát az úgyis csak — semmi.

Te erre is csak mosolyogtál...

Nagy Mihály.

Ifjúsági élet.

A Magyar Irodalmi Társulat-nak két üléséről kell e mai számunkban beszámolnunk. Az első ülést nov. 22-én tartotta a társulat. Az ülés első száma Kiss Pálnak szavalata volt; Arany: Álom és való c. költeményét szavalta teljes sikerrel. Utána Nagy Mihály 3. jh. olvasta fel »A Pelesöcz meséje« c. hosszabb elbeszélését; a társulat felolvasónak jegyzőkönyvileg mondott köszönetet. A harmadik szám Makay Kálmán 1. éves th. szavalata volt. Ábrányi: »Vándor madár« című költeményét adta közép sikerrel. Végül Hajdu Péter 3. th. fejezte be Félegyházi Tamás debreceni lelkésztől írott értekezését, mit szintén jegyzőkönyvi köszönettel fogadott a társulat.

A másik ülés nov. 29-én volt. Ennek első számát Baróthy István 1. th. szavalata töltötte be; Arany: Jókai ördögét adta sikerrel. Majd Nagy

Zoltán 1. jh. olvasott fel két költeményt; mindkettőt Erdei Károly vette ki bírálatra. Utána Oláh Béla 7. o. Farkas Imre: Czinka Panna c. költeményét szavalta el nagy hatással.

Tisztelgés. A M. I. Ö. T. válaszmánya a napokban testületileg tisztelgett felügyelő tanára, Ferenczy Gyula dr.-nál, mely alkalommal átadta neki azon jegyzőkönyvi kivonatot, melyben az irodalmi társulat elnöke ügyében tanúsított jóindulataért háláját és köszönetét fejezte ki. Ferenczy dr. mélyen meghatva fogadta a felügyelete alatt álló társulat iránta való szeretetének ez újabb megnyilatkozását; de midőn azt elfogadta, kijelentette egyúttal azt is, hogy a köszönet nemcsak őt illeti, hanem az egész akadémiai tanárkart, első sorban annak igazgatója Kérészy Zoltán drt., aki, akik minden jóindulatukkal azon voltak, hogy az ügy méltányos és igazságos, mindenek felett békés elintézését nyerjen s kérte a vezetőket, miszerint szívük nemességét, a tanárkar és iránta való szeretetüket bizonyítsák meg azzal, miszerint az ifjúság békéjének helyreállítása érdekében mindent megtesznek. — A jegyzőkönyvi kivonat átadása után majdnem egy óra hosszáig beszélgetett a felügyelő tanár a válaszmánnyal az ifjúsági élet és ügyekről.

Oratóriumi emléktábla. A debreceni főiskola ifjúságának szép és hazafias mozgalma, melyet az oratóriumi emléktábla felállítása ügyében indított, egy lépéssel ismét közelebb jutott a megvalósuláshoz. Mint ugyanis értesülünk, az ifjúságnak e tárgyban beadott és a tanárkar által is magáévá tett kérvénye az egyházkerületen kedvező elintézés nyert. Hivatalosan még nincs értesítve az eredményről az ifjúság, de amint a határozatot kezeihez kapja, azonnal megindítja a gyűjtést úgy a maga, mint a közönség körében. Előleges tervezés szerint az emléktáblát a márciusi ünnepségek keretében leplezné le az ifjúság.

Fazekas ünnepély. Jeleztük, hogy a Magyar Irodalmi Önképző Társulat december közepén Fazekas ünnepélyt rendez, melynek jövedelmével a Fazekas emlékoszlopra már összegyűjtött tőkéjét szándékozott kiegészíteni, hogy tavasszal az emlékoszlopot felállíthassa. A tervezett ünnepély azonban közbejött körülmények miatt egyelőre elmarad, s azt csak később fogja megtartani a társulat.

Protestáns estély. A Hittanszaki Önképző Társulat november 30-án tartotta meg nagyszámú közönség érdeklődése mellett második protestáns estélyét, melynek műsora a következő volt: 1. Óh kereslek... Mainzertől. Énekelte a főisk. énekkar. 2. A babona. Eröss Lajos hittanár előadása. 3. Gusztáv Adolf hattyú-éneke. Előadta a főiskolai énekkar. 4. Jefte. Felolvasta Kónya Gábor. 5. Szu-
lejmán halála. Jókai »Szigetvári vértanúk« c. drá-

májából. Szavalta Adorján István. 6. A vén cigány. Melodráma. Szövege Farkas Imrétől, zenéjét írta Farkas Lajos. Előadták Varga Domokos, zongorán Kun Szabó Gyula. 7. A kastély küszöbén. Ábrányi Emil költeménye. Szavalta Forrás József. 8. Áldások istene. Rossinitől. Előadta a főisk. énekkar. Az önkéntes adományok számára kitett perselyben a Hittanhallgatók Segítő Egylete céljaira 13 kor. 41 fillér gyűlt. A minden ízében szépen sikerült ünnepély a H. Ö. T. ügybuzgó elnökét: Harsányi Pál esk. felügyelő s. tanárt dicséri.

Elnökválság a J. S. E.-ében. A J. S. E. elnökének lemondásával megüresedett elnöki széket a múlt hó 21-én töltötte be az egylet, egyhangúlag választván meg új elnökévé Barabás Andor 4-ed éves joghallgatót. A mostani viszonyok között alkalmasabb emberre nem eshetett volna a választás. Békére, zavartalan békére van szükségünk, hogy dolgozhassunk, hogy iskolai kötelességünket is végzezhessük. Ezt a békét pedig Barabás Andor által látjuk ismét megvalósíthatónak. A választási harcok idején a mérsékelt elemhez tartozott s így általa könnyebben fog menni a két pártnak egymáshoz közelebb hozása, az -ellentétek elsimítása, a béke megvalósítása. De másfelől szerencsésnek is tartjuk a választást, mert Barabás Andor önálló, gondolkozó fő, saját vélemény és akarattal, kinek nemcsak tudományos, jeles képzettsége van meg, de a mellett alaposan ismeri ifjúsági életünket is. Hisszük, hogy tudását, tapasztalatát, önálló akaratát és gondolkozását mind munkába fogja állítani a rövid időre is, mit e félév folyamán e minőségben még közöttünk fog tölteni, ifjúsági életünk fejlesztése, kedvezőbbé tétele érdekében s ebben a reményben üdvözöljük új állásában.

A Főgimnáziumi Önképzőkör következőképen alakult meg: Elnök: Kiss Pál; főjegyző: Sulyok Sándor; alelnök: Oláh Béla; aljegyző: Eöry Kálmán; pénztáros: Nagy Imre; választmányi tagok: Dalmi Gábor, Szabó Sándor, Sallay Géza, Veress Lajos, Gyulay József, Schenk István, Salánky Ferencz, Julow Viktor. Az alakuló közgyűlés óta 34-en szavaltak, 16-an felolvastak és bíráltak. A kör díszgyűlés keretében ünnepelte meg Arany János halálának 20-ik évfordulóját.

Titánok könyve.

Nem az elbizakodott önhittség, a saját értékét és erejét túlbecsülő elme íratta annak a 13 ifjúnak munkája fölé e merész címet: Titánok

könyve. Titán: egy elejtett szó, mely neve lett a kávéházi márványasztal összes tagjainak, kik között vannak kezdő verselők, írók és festők, akik mikor munkáikból egy kis részt odavittek a közönség elé, meghagyták és oda írták könyvük első lapjára a bohó nevet: titánok, nevezvén azt Titánok könyvének.

Versek, prózák és rajzok vannak összefoglalva a könyvben. Nem sok, nem is valami hatalmas alkotás, a mi benne van. Maguk vallják az írók, hogy a mit adtak, »még csupa kezdés, kiforratlanság, a tehetség fiatalos ambíciója.« De azért e könyv egyik-másik benne szereplőre vonatkozólag szép reményekre jogosít.

Mi itt csak azok neveit soroljuk el, a kiknek művei a könyv tartalmát teszik. Ezek: Battlay Geyza, Farkas Imre, Gosztonyi Jenő, Karafiáth Jenő, Kürthy György, Siklóssy László, Szilassy Cézár költeményekkel: Dömötör István, Kürthy György, Speidl Zoltán, Zala Ernő prózai művekkel: Benkhard Gusztó, Halácsy Endre, Kürthy György, Lakatos Arthur, Szabó Jenő rajzokkal. — Megálló ítéletet mondani azon pár költemény és prózai mű alapján a szerzőkről, melylyel a könyvben részt vesznek, felette bajos. Egyik-másiknál a határozott tehetség felcsillanását látjuk, bár a formák ügyes kezelésével nem párosul az érzelmek és gondolatok mélysége. A mit kezdő embernél megítélni nem is lehet.

A széles körben ismert fiatal poeta: Farkas Imréről e helyen is meg kell jegyeznünk, hogy az e könyvben foglalt műveivel is újabb sikert fűzött az eddigiekhez.

A pazar kiállítású kötet bolti ára 3 korona.

Kérjük mindazokat, kik tapunkat elfogadni szívesek voltak, hogy az előfizetési díjat hozzánk beküldeni szíveskedjenek.

Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek alkalmával jelenik meg.

Szerkesztői üzenetek.

O. G. Bpest. A költemény címét azért változtattuk meg közös akarattal, mert úgy nem általánosítható tartalma, a mint azt a volt címe maga után vonja. Reméljük, nem esett vele csorba a költemény szépségén. Így a költemény egy farsangi multság benyomásaként jelentkezik.

Gy. E. Bpest. Mikor küldöd már a „holmit?” Türelmetlenül várom. Mindőtöket üdvözöllek.

B. M. Turkeve. Nem tudom, Gy. Bandi beszélt-e veled s tudatta-e kérésemet. Ha nem, ez uton kérek, hogy karácsonyi számunk részére írj egy költeményt s azt küldd azonnal hozzám, De ne késlekedj ám! Egyébiránt szívemből örülök, hogy hajdó ismét csendes kikötőt taált, ha rövid időre is. Szeretettel köszönt: öreg komád.

Alapítottatott 1805.

Csáthy Ferencz

bel- és külirodalmi

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

DEBRECZENBEN,

== II. kerület, Egyháztér 2-dik szám alatt ==
(a nagytemplomnál.)

Ajánlja dús raktárát a tudomány minden ágából, minden nyelven

könyvkereskedését

az irodalmi téren előforduló jelenségek gyors megszerzésére.

Megrendelések árfelemelés nélkül a leggyorsabban s pontosan eszközöltetnek.

A legújabb és legkedveltebb **zeneművek nagy raktára**, zeneművek kívánatra megtekintésül is küldetnek.

Lombfűrészeti minták és deszkák dús raktára.

Végre 10.000 kötetből álló magyar és német **kölcsön-könyvtárát** legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtár jegyzék.

Legalkalmasabb és leghasznosabb ajándék.

PAPIRKERESKEDES

ÉS

KÖNYVKÖTÉSZET.

Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás.

Sötét kamra díjtalan használatra.

Tesék árjegyzéket kérni.

A tanuló ifjúságnak 5% engedmény.

Szolid szabott árak!

Az ifjuság részére

legújabb divatú

kalapok, czilinderek,

chikkis nyakkendők,

— fehérenműek, —

legjobb gyártmányú

budapesti czipők,

keztyük és harisnyák, sétabotok és esernyők, pénz-, szivar- és cigaretta-tárczák

legnagyobb választékban kaphatók:

Fekete Jakab

urí divat és kalap gyári raktárában

DEBRECZEN, Főtér, Kistemplom mellett.

— Az ifjúságnak 5% engedmény —

Használt kalapok budapesti műhelyekben jutányosan javíthatnak.

Használt kalapok budapesti műhelyekben jutányosan javíthatnak.

Szolid szabott árak!

BÁN KÁLMÁN

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése
Egyháztér, a collegium mellett.

Ajánlja az őszi idény beálltával dúsán felszerelt

fűszer és csemege raktárát.

Különösen ajánlja a **tanuló ifjúság** részére naponta friss érkezésű

hideg felvágottait,

halait

és más különlegességeit.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

A nagy érdemű közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

BÁN KÁLMÁN